

Jelentős lépés a szabadtéri játékok megvalósításához Útnak indították Szegedre a Petőfi-híd tribünöknek alkalmas szerkezetét

Szeged küldöttei sikerrel jártak Budapesten a volt Petőfi-híd részeinek megszerzésében. A szabadtéri játékok felújításának egyik döntő előfeltétele volt, hogy ezt az anyagot megkapjuk, ami a nézőközönség ülőtribünjeinek alapjául szolgál.

Nem volt könnyű munka a hatalmas egységek elszállítása. A legnagyobb budapesti uszta lyt kapta meg a város, de ez sem volt elegendő, mivel csak Jugoszlávián keresztül tudjuk városunkba szállítani az alkatrészeket, s az újdíki híd alatt nem fért volna el a 12 méter magas rakomány. De sikerült a problémát megoldani: az uszta lytestbe és a fedélzetre felrakták a lehető legnagyobb mennyiséget, s a fennmaradt (a teljes tömeghez képest nem jelentős) anyagot Szeged vállalatai három és fél tonnás tehergépkocsikkal hozzák el. A vállalatok ezt a munkát társadalmi felajánlásban végzik.

Érdekes megemlíteni, hogy a számított száz tonna helyett éppen a kétszeresét, vagyis éppen kétszáz tonnát tesz ki a volt Petőfi-híd szerkezete. Természetesen e hatalmas mennyiség szállítása nagy összegeket emészt fel. Csak a beemelt daru igénybevétele négyezer forintba kerül. Ha pedig megérkezik Szegedre az anyag, minden napért — amíg a vasrészeket ki nem raktuk — több mint

télezer forintot kell fizetni. Már most el kell kezdeni a kirakódó munkálatok megszervezését, megfelelő szakemberek irányításával, hogy fennakadás nélkül, gyorsan szállíthassuk majd az értékes küldeményt rendeltetési helyére.

Jelentős lépést tettünk tehát, hogy a Szeged szempontjából oly fontos szabadtéri játékok felújítását sikerre vigyük. Budapesten főként Csanádi György miniszterhelyettes elvtárs és Körmendi

elvtárs, a hídosztály vezetője nyújtott ehhez jelentős segítséget.

Rövidesen megérkezik Szegedre a várva várt anyag. Ezután már csak rajtunk áll, hogy a további munkálatokban helytálljunk, s a tervezett időre, jövő nyáron megkezdődjenek a szabadtéri játékok, amellyel mind a bel- földi, mind a külföldi vendégek előtt öregbíthetjük városunk gazdag kulturális hagyományait.

AMI VAN, AMI NINC S ÉS AMI LEHETNE az Újszegedi Kenderszövőgyár kulturális életében

Egymásnak adják az olvasók a kilincset az Újszegedi Kenderszövőgyár könyvtárszobájában. Péter Jánosné elvtársnő, a könyvtáros, fáradhatatlan szorgalommal keresi a kért könyveket, ajánl az olvasóknak azokról a könyvtári könyvekből, amik éppen a polcon vannak. A könyvtárnak ugyanis nagy forgalma van, ami az utóbbi hetekben növekedett. Szeptemberben 438 olvasó 1235

kötet könyvet kölcsönzött a könyvtárból, s az olvasók száma egyre nagyobb. Kéthónapos szünet után most jelentkezik ismét Kiss Antal üzemi dolgozó is, aki útleírások után érdeklődik.

— Így akarom beutazni a világot — mondja —, s a könyvtárosnő már teszi is elébe a legújabb könyvbeszerzéseket. Két kisgyerek, a kilencéves Kovács Tivadar, s a 13 éves Tóth Katalin a tiszparti általános iskolából járnak a könyvtárba, mert a könyvtár patronálja ezt az iskolát. A kis Kovács Tibi Kittenberger afrikai útleírásokat hozza vissza égő szemmel, s magyarázza, hogy milyen izgalmas volt, Tóth Kati már veszi is ki a kezéből a könyvet.

A nagy munka közben alig tud Péterné elvtársnő kérdéseinkre válaszolni.

— Anketákat, írókkal való találkozásokat a közeljövőben nem kívánunk szervezni. Meg szeretném előbb ismerni a könyvtárat, hiszen alig néhány hete dolgozom itt. Rendbe is kell hozni a könyvtár ügyeit, hiszen sok a hiány. Az olvasók is egyre szaporodnak, a beszerzésre is gondolni kell — mondja. S az olvasókkal való munkáját, a pontos, jól vezetett kimutatást, a készülő katalógusokat látva, örömmel mondhatjuk: az olvasómozgalom, a könyvtár munkája jó kezekben van.

Versengés vagy összefogás?

Vajon ez-e a helyzet az üzemi kulturális munka egyéb területein is? Bálint Lászlóné elmondja, hogy két napja bízták rá a szakszervezeti kultúrfelelős munkáját. Eddig Hürkecz László volt a szakszervezet kultúrfelelőse. Őt is megkérdezzük, mi a helyzet az Újszegedi Kender- Lenzővő művészeti csoportjaival?

— Az énekkar, a táncscsoport működik — adja meg a felvilágosítást. — Az énekkar részt vesz a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának ünnepségein és a textiles fesztiválon is. Színjátszó-csoportunk azonban nincs.

Miért nincs?

A szakszervezet azt mondja, azért nincs, mert a KISZ fogott hozzá, s nem segítette a szakszervezetet. A KISZ azt mondja, azért nincs, mert ők ugyan csinálták, de a szakszervezet nem adott elég támogatást. Bálintné elvtársnő, Hürkecz elvtárs és Varga Pál elvtársak szavaiból az derül ki, hogy a színjátszó-csoport ügyében ellentét van a szakszervezet és a KISZ között, senki se akarja, hogy a másik szervezet csinálja. A KISZ-nek igaza van, ha azt mondja: mi nem elégszünk meg azzal, hogy személnári-umot és taggyűléseket tartunk. Mi üzemi olimpiászt rendezünk, most is folynak a sportversenyek futballban, röplabdában, asztalitenisben; kulturális lehetőségeket

A József Attila Tanítóképző ISKOLAGYŰLÉSÉRŐL — amelyen sok felnőtt is tanulhatott volna

Pénteken délután az iskola KISZ-szervezetének rendezésében iskolagyűlésre jöttek össze a tanítóképző fiataljai. A gyűlés célja az volt, hogy Pusztai elvtárs előadását meghallgassák a múlt évi ellenforradalmi eseményekről, melyek a tanulóifjúságot is közelről érintették.

Lehet, hogy sokan úgy gondolják, kár most ezt a témát feszegetni, ne kavarjuk fel a dolgokat. Vagy mások szerint eleget hallottuk már ezt a té-

mát, nem tudnak már újat mondani. Hogy ezek a gondolatok mennyire nem igazak, arról beszámolhatnak a tanítóképző fiatal tanítójelöltjei, akik végighallgatták Pusztai elvtársnak a munkásmozgalom »öreg« harcosának előadását.

Szinte maga előtt látta az ember az előadás során a gyári munkás lakását, ahol még az ágyfiókba is jutott gyerek, és szinte kézzelfogható volt a nyomorúság. Munka, nyomor, a kielégíthetetlen éhség, szinte állati sorba kényszerítette a proletárember gyerekeit. Szinte átélt az ember annak az apának fájdalmát, aki éjjel-nappal dolgozva is csak szombattól kezdve tudta biztosítani a gyerekei számára a kenyeret, de csütörtökön már lehet, hogy eprészni kellett küldenie a gyerekeit ebéd helyett vagy vadalmát szedni az újszegedi ligetbe.

Ahhoz, hogy a mai életet értékeljük,

ismerni kell a múltat,

az éhség nyomorúságát, melyet átélt sok diák édesapja, aki az októberi napokban helytelen irányban terelt, hazafiasságból együtt kiabált azokkal, akik az ellenforradalom győzelme esetén apja sorsát szánták volna neki. Kossuth Lajosnak, a magyar nemzet nagy fiának nevében, aki a jobbágyi sorsból akarta megmenteni a magyar népet, szellér sorba akarták taszítani a magyar parasztokat és bérabszolgvá alacsonyítani a munkásokat. Ezt akkor nem látta világosan sok megtevédt fiatal és ezért haladt egy sorban azokkal, akik tavaly októberben azt kiabálták, hogy »minden magyar velünk tart«. Nem tudták, vagy elfeledkeztek arról, hogy ezek az emberek a csendőrszuroknyok védelmében mást kiabáltak. Vagy nem kiabáltak. Például amikor a lidóra vagy Biarritz-ba mentek kipihenni a kizsákmányolás »fáradalmait«, nem kiabáltak a sokszor éhségtől tántorgó hárommillió koldusnak, hogy gyertek velünk. Sajnos

és az ismeretterjesztés?

Van valami elgondolkodtató abban, hogy a művelődési munka egyik legfontosabb területét, az ismeretterjesztést munkáját az üzemi kulturális szervek mindig szem elől tévesztik. Nem látunk benne sok fantáziát, félnek tőle, nagynéha tartanak egy-egy ilyen előadást, de ha nem jönnek mindjárt háromszáz az előadásra, akkor elmegy a kedvük tőle. Az ismeretterjesztés pedig legalább olyan fontos feladat, mint a művészeti csoportok szervezése. Persze nem olyan látványos és nem olyan hálás feladat. Nagyon sok időbe telik, míg az üzem dolgozóival meg lehet kedveltetni az orvosi, a fizikai, a földrajzi, a történelmi vagy más ismeretterjesztő előadásokat. Van azonban példák, amelyek azt mutatják, hogy ha nem hagynak fel a kísérletezéssel, akkor ezek az előadások is belopóznak a köztudatba, s híveket toboroznak maguknak. Sajnos tanácsot sem igen kapnak az üzemi szakszervezetek, s KISZ-szervezetek, amelyek segítének őket az ismeretterjesztési munka megszervezésében. Megkérdeztük a KISZ-nek, a szakszervezetnek a kultúrfelelőseit, hogy mikor járt kint náluk valaki a tanács illetékes szerveitől. »Soha nem is láttuk, nem emlékszünk ilyesmire« — volt az egyöntetű válasz. A pénztáros annyit tud mondani, hogy kérték tőle a szeptemberi statisztikát. A szakszervezettől kijáró instruktorok sem foglalkoznak eleget az ismeretterjesztési munka kérdéseivel.

Szívós munkával

A jó könyvtár, a művészeti csoportok pezsgőnek ígérkező munkája mellett az Újszegedi Kendergyárban sem szabad elfeledkezni az ismeretterjesztésről, nem kell sajnálni az időt a filmek megszerzésére, a TTIT útján jó előadókát kell biztosítani ezekhez az előadásokhoz. Ha a szakszervezet és a KISZ szívósan, eleinte 20–30 emberrel is megelégedve, neki lát az ismeretterjesztő munka megindításához, rövid idő alatt itt is példamutató eredményeket érhetnek el.

— I. r. —

szabadságtörékvéseit helytelen irányba terelve, barátaink ellen, azok ellen fordították a magyar fiatalokat, akik sok millió embert áldoztak többek között annak érdekében, hogy megszabaduljunk elnyomóinktól.

1919-ben, amikor a szengáli négerektől kezdve minden náció előzönlötte hazánkat, nem kiabálták az októberi ellenforradalom értelmi szerzői, hogy »menjetez haza«. Ez részükről érthető volt, hiszen ezek a munkáshatalmat segítettek megdönteni. Nélkük a Tanácsköztársaság alatt iskolává átalakított grófi kastélyok nem lettek volna ismét degenerált henyé grófi csemeték fellegrái. Ezért folyt a Pallaviciniek bora az intervenciók kulcsába.

Nem éppen ezekkel a szavakkal, de ilyen értelemben beszélgetett Pusztai elvtárs a fiatal tanítójelöltekkel. Beszéde nyomán kirajzolódott az arcukra, hogy

mély hatást váltottak ki

bennük az ősz kommunista veterán szavai, aki óriási élettapaszlata mellett még ma is tanul és okos érveléssel, őszinte szóval emlékezteti a fiatalokat, hogy ne legyintsünk a múltra, s a jelenben ne csak a hibákat keressük. A hibák mellett nem szabad elmenünk, mert népi demokratikus rendünknek is voltak hibái, különösen az 1949–53-as időszakban. Van még hibák ma is. Az azonban nem lehet vitás, hogy a népi demokrácia hibái ellenére is egyedüli út számunkra ahhoz, hogy valóra váljanak Petőfi Sándor-nak, a nagy forradalmár költőnek álmái:

Ha majd a bőség kosarából Mindenki egyaránt vehet, Ha majd a jognak asztalánál Mind egyaránt foglal helyet, Ha majd a szellem napvilágá Ragyog minden ház ablakán, Akkor mondhatjuk, hogy

[megálljunk,

Mert itt van már a Kánaán. Ezt a Kánaánt nekünk kell megteremteni. Ezekkel a gondolatokkal szeretnék megköszönni Pusztai elvtárs barátai szavait, melyek sok segítséget jelentenek további munkánkhoz.

Riesz Béla tanár,

sok fiatal nem tudta,

az idősebbek pedig elfeledkeztek arról, hogy azok, akik most a szovjetellenességet szították és a magyar nép

Befejeződött egész Délmagyarországon a kenderkóró átvétele

Formás kórkazlak sora-koznak egymás mellett a Délmagyarországi Rostkikészítő Vállalat telepein. Október közepe júnus, s elmondhatni, hogy lényegében befejeződött a kender átvétele. Csupán egy-két kocsi vaj lehet még kint a termelőknél. Ilyenkor a nagy kazlakat látva jóleső érzéssel szoktak felsóhajtani vállalat vezetői: csak hogy túlgyanuk ezen is.

Az jóleső érzést kelt, hogy a tervezett négyszázezer mázsa kenderkóró helyett négyszázötvenezer mázsát vettek át.

Ez öröm, de az már szomorúság, hogy a kender egyrésze még a tarlón fektet esőt kapott, s megbarnult. Ez nemcsak egyszerűen színváltozást, hanem minőségi romlást is jelent, veszélyeztetni a vállalat szépen javuló minőségi munkáját. Az elmúlt év során jelentősen növekedt a jobb minőségű kenderkórók termelése a Déltórt telepein. Ezzel jelentősen csökkentették a termelés önköltségét is, mert a jobb minőségű kenderért több pénz került a vállalat.

Érthető a bosszankodás az idei kenderterméskor egyrésze minőségi romlása miatt.

A nyereségrészesedésben jelentősen közrejátsszik, hogy milyen minőségű kórt termelnek, vagyis mennyi pénz

kapnak érte. Nem közömbös ma már a jó minőségű áru termelése, az önköltség csökkentése egyetlen munkás számára sem. Ez év második és harmadik negyedében mintegy kétheti fizetésre való tudtak feltrénni év végi részesedésre. Jövőre is szeretnék ismét elérni az idei szép eredményt ezért

igyekeztek minél előbb begyűjteni a kórt nehogy újabb eső érje kinn a termelőknél.

Bent a telepeken a kazlakban már nem veszélyeztetik az eső-kár. Igyekezettük siker koronázta. Ha romlott is valamilyen a kender minősége, azért nem kedvetlenedtek el, segítünk ezen is — mondják — a munka további javításával, a Csehszlovákiából kapott új kenderfeldolgozó gépsorok beállításával, jobb munkaszervezéssel. Reméljük ez az igyekezetünk is sikerrel jár.

A marxizmus— leninizmus esti egyetem

I. évfolyamán hallgatói részére a második foglalkozás holnap, hétfőn délután 6–9-ig lesz az Ady téri egyetem nagy előadótermében. A II. és III. évfolyam hallgatóinak a Kálvin téri párházban lesz a foglalkozás,

TÓTH BÉLA születésének századik évfordulójára

Illő, hogy a legsokoldalúbb, a legműveltebb magyar újságírók egyike, Tóth Beláról, a költő Tóth Kálmán és az írók Majthényi Flóra egyetlen fiáról, — aki Budapesten 1857. október 20-án született és nagynevű atyjához hasonlóan 50 éves korában ugyanott hunyta le éles látsú, bár nemegyszer elforgult szemét örök álomra — néhány kegyelmes mondat erejéig megemlékezzünk.

Tanulmányainak befejezése után, bejárva a Bal-kánt és Egyiptomot, már 20 éves korában az újságíró pályára lépett. Más lapoknál végzett rövid működése után a Pesti Hírlap révén kötött ki. Haláláig csak ennek — az akkori-ban népszerű napilapnak — és a fontos hivatást betöltő Magyar Nyelvőrnek volt állandó és rendkívül megbecsült munkatársa.

Széleskörű tudásának természetudományos meg-alapozottsága, idegen nyelveknek a leghajlékonyabb árnyalatokat is tudó ismerete, választékos finomsággal csiszolt stílusművészete révén csakhamar kimagaslott kortársai közül.

A napi politika és a társadalmi problémák legtöbb kérdésében bátor síkraszállással különvéleményét képviselt. Ragyogó érveléssel és még ragyogóbb nyelvezettel írt. A hőz- és magánélet ferdeségeit, visszhangait, köntörfalazásait és hazugságait nemesgyiszter szenvedélyes hűvel pellengette ki. (Cikkai nyomán esetleg orvosra volt szükség, de soha sem volt szükség — szappanra).

Írt szellemes tárcákat, érdekléssel írt híreket, lebilincselő meséit, jóízűt török tárgyú novellákat, eredeti szemantit, kultúr-históriai közleményeket, sikeresen vitatkozó nyelvészeti tanulmányokat és írta a legváltozatosabb és legérdekesebb témákról a Pesti Hírlap általa meghonosított »Esti levél« rovatában néha különkötő, de

legtöbbször a szög fejére ütő cikkeit, amelyeket az olvasóközönség mohó kíváncsisággal várt és rendszerint helyeslő elismeréssel kísért.

Ady Endrével több ízben foglalkozott, de Ady roppant zsenije előtt ez a páratlan intellektus értetlenül torpant meg és csak az indokolatlan gúny önmagát sebző nyíláig jutott el. Esti leveleinek a legjavából százat költött meg ma is illatozó eszokorba.

Nemcsak újságíróként szerzett érdemeket, de mint néprő is valóban jelentősen. Első önálló munkája »Konstantinápolyi emlékek« cím alatt már 1877-ben megjelent, de 1898-ban »Oroszországi útleírások« címmel beszámolt Oroszországban szerzett tapasztalatairól és benyomásairól is. Novellás könyvei közül az egyik kötet címado novellája (majdnem kisregénye): »A boldogságonny dervise« a szépprózai epikájának egyik legszebb, legbájosabb terméke.

Népszerűségét a magyarság szállóigéit tartalmazó »Szájól-szájra«, a világtörténet furcsaságait tárgyaló »Mende-mondák«, továbbá a »Magyar ritkaságok«, de leginkább a magyarság adomáit kötetben ízesen és színesen feldolgozó »A magyar anekdoták« — amely az idén jelent meg új kiadásban — biztosították és fokozták.

Olasz és francia nyelvű remekművekből készült műfordításai a kritika mindenkor mintaszerűeknek ismertek el.

Tóth Béla a toll embere volt. A tiszta tollé, a becsületes tollé, a szellemes tollé, a szenvedélyes tollé, a tündérlő tollé.

Az igazság megallovas-talan harcosa sokszorosan rászolgált ere az igénytelen megemlékezésre és arra is, hogy napjaink nemzedéke is az igaz megbecsülés őszinte áhitatával ejtse ki és őrizze meg kitűnő atyja által is fémjelzett nevét.

Márky Imre